

Seminar 5 - Voldsforebyggelse i plejen af ældre med demens

Anja Toft Bach, distriktsleder, Toftebo-centret, Herning

Undervisning - basal viden om voldsforebyggelse

Medarbejdere har brug for en kobling af teori og praksis. For at koblingen kan fungere ordentligt, er det vigtigt at medarbejdere først opnår en fælles definition af hvad vold egentlig er samt en fælles definitioner i selve forebyggelsen og håndteringen af volden. I denne forbindelse er åbenhed blandt personalet vigtig, da medarbejdere sammen skal finde ud af hvor grænserne går og finde en fællesnævner ved de forskellige borgere. Generelt er medarbejdere gode til at sætte grænser ved fysisk vold, men det forholder sig nogle gange anderledes, når det kommer til psykisk vold. I seminaret debatterede deltagerne det vigtige i, at have eller finde en fællesnævner, hvilket der var der meget delte meninger om. Anja Toft Bach forklarede, at den røde tråd i samarbejdet er, at den voldelige borger først mødes i hjemmeplejen. Dernæst af en demensfaglig person, som henviser til en demenskoordinator som kan indstille borgeren til en skærmet enhed. I den forbindelse anbefalede Anja Toft Bach, at pjecen "Vold Som Udtryksform" læses.

Anja Toft Bach forklarede, at neden-

stående punkter er væsentlige indsatsområder i voldsforebyggelse.

Undervisning:

Anja Toft Bach forklarede at undervisningen i voldsforebyggelse omfatter Durewall teknikker (nænsom nødværge), kollegial førstehjælp, viden om demens, pædagogiske kommunikative redskaber, kaptajn rollen samt Marte Meo.

Latent vold

Ved latent vold skal personalet være opmærksom på, om beboeren ændrer adfærd. Ved dette skal medarbejderen gå ind og handle på ændringen hos beboeren, og samtidig lave en risikovurdering af den ændrede adfærd. Kun fast personale kan gøre dette, da det kræver et dybere og mere indgående kendskab til den pågældende beboer. Det er i denne forbindelse meget vigtigt, at alle medarbejdere registrerer volden, så der kan laves en fælles forebyggende indsats i forhold til voldsproblemet. Der skal endvidere udarbejdes voldsforebyggende handleplaner

Handleplaner

Det er vigtigt, at udarbejde voldsforebyggende handleplaner. I handle-

planerne skal de konkrete handlinger beskrives udførligt. Eksempelvis hvordan den personlige pleje varetages ved den enkelte borger, så volden minimeres eller helt undgås. Det skal etableres et tværfagligt samarbejde, således at alle medarbejdere arbejder hen mod det samme mål – voldsforebyggelse.

Personalet

I forhold til personalet ved voldsforebyggelse, er det vigtigt at alle kender grænserne, og at medarbejderne har en viden om vold samt håndtering og forebyggelse af denne. Derfor skal der tilbydes supervision, psykolog samt at nyansatte og elever skærmes. I selve forebyggelsen er det endvidere vigtigt, at personalet ikke har for mange vagter i stræk, og at kontaktpersonale kan indkalde til møde med det samme, ved eventuelle hændelser.

Hjælpe midler

Hjælpe midler i voldsforebyggelse omfatter bl.a. loftslift, handsker, stålift, aktivitetstæppe, bælte, masterturner m.m. Alle hjælpe midler kan bruges til at rette borgerens fokus og opmærksomhed væk fra personalet, i situationer hvor chancen for vold ellers er stor.

Seminar 6 – Utilsigtede hændelser i den kommunale plejesektor

Mette Lundsby Jensen, cand.scient.san.publ, projektleder, Dansk Sundhedsinstitut

Siden 2004 har der været et lovkrav om, at utilsigtede hændelser skal registreres i sygehussektoren. Med lovændringen i 2010 udvidedes patientsikkerhedsordningen til, også at omfatte primærsektoren. I lovgivningen er en utilsigtet hændelse defineret som en begivenhed der:

- Forekommer i forbindelse med en behandling
- Ikke skyldes patientens sygdom
- Enten er skadevoldende eller kunne have været skadevoldende

I seminaret kom Mette Lundsby Jensen ind på, at plejepersonalets opfattelse af utilsigtede hændelser er et uvant begreb, som er svært at definere. Ikke mindst når det kommer til grænsetilfælde. De utilsigtede hændelser kan opde-

les i en række kategorier:

- **Medicinering** - Medicindosering, medicinindtagelse samt dokumentation for medicinering
- **Samarbejde og sektorovergange** – Overgang mellem pleje- og hospitalsektor, kommunikation ved udskrivning eller indlæggelse, samarbejde med praktiserende læger og apotek.
- **Fald**
- **Tryksår og sårpleje** - Tryksår opfattes generelt ikke som utilsigtede hændelse, men uundgåelige komplikationer. Der kan dog være utilsigtede hændelser i forbindelse med sårplejeplaner, tryksårsmadrasser og lignende.
- **Hjælpe midler**
- **Andre hændelser** – Borgere der

vandrer, magtanvendelse samt øvrige hændelser, herunder borgere der spiser ikke-spiselige ting, gammel mad og lignende.

Årsager til utilsigtede hændelser

Der er flere årsager til, at de utilsigtede hændelser forekommer. Mette Lundsby Jensen kom blandt andet ind på tidspres og ressource mangels, PDA'er og manglende fleksibilitet, samt problemer med de tekniske systemer. Endvidere er der i denne forbindelse også vigtigt, at tage højde for afbrydelser i arbejdet, samt skiftet fra papirjournaler til elektroniske systemer. I plejesektoren er der nogle særlige forhold, som gør sig gældende som årsag til en utilsigtet hændelse, herunder borgernes selvbestemmelsesret, arbejdet i borgers hjem samt de vante arbejds-